2. Раскалєй М. О. Окремі зобов’язання держав у сфері міжнародного повітряного права. стан та перспективи / М. О. Раскалєй // Альманах міжнародного права. - 2014. - Вип. 4. - С. 58-65.
3. Юрченко М. В. Повітряний кодекс України як правова основа діяльності авіаційної галузі / М. В. Юрченко // Актуальні проблеми держави і права. - 2013. - Вип. 70. - С. 216-223.

УДК 341.229:504.5(043.2)

Радченко Я. Р., студентка,
Навчально-науковий Юридичний інститут,
Національний авіаційний університет, м. Київ
Науковий керівник:Пильгун Н. В., к.ю.н., доцент

МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАПОБІГАННЯ ТЕХНОГЕННОМУ ЗАБРУДНЕННЮ КОСМІЧНОГО ПРОСТОРУ

З давніх-давен людина вдивлялася у таємничий світ космосу. Кращі мислителі намагалися теоретично пояснити закономірності його розвитку, знайти шляхи і засоби освоєння космічного простору. У сучасному міжнародному праві сформувалась нова галузь – міжнародне право. Становлення цього права як нової галузі розпочалось у 60-х роках ХХ ст., невдовзі після запусків перших штучних супутників Землі Об’єктом цієї галузі є: відносини з приводу космічного простору і небесних тіл; правове становище космонавтів, штучних космічних об’єктів, наземних космічних систем; космічна діяльність. Точкою відліку стала прийнята 20 грудня 1961 р. Генеральною Асамблеєю ООН Резолюція про багатостороннє співробітництво держав у дослідженні й використанні космічного простору. Специфіка даної галузі полягає у тому, що вона регламентує міжнародну-правову діяльність, пов’язану з дослідженням та використанням космосу [1, с. 9].

У космосі нині знаходиться близько 600 діючих супутників та інших космічних апаратів. У міру інтенсифікації використання космосу посилюється процес його техногенного забруднення космічним сміттям. Під останнім розуміють усі нефункціонуючі антропогенні об’єкти, включаючи їх фрагменти та елементи, що знаходяться на навколоземній орбіті або повертаються в атмосферу Землі [2, с. 194]. До космічного сміття, зокрема, належать відпрацьовані супутники та інші літальні апарати, орбітальні ступені ракетоносіїв, уламки космічної техніки, шлаки від згорання твердого палива і т. д. Частина з них входить у щільні шари атмосфери, згорає або падає на Землю. Друга частина

виводиться з «робочої» орбіти, але тривалий час залишається у навколоземному космічному просторі. Саме ця частина становить головну небезпеку для руху діючих космічних апаратів і єджерелом техногенного забруднення навколоземного космічного простору [1, с. 109].

Аналіз засвідчує, що головним джерелом космічного сміття є вибухи космічних об'єктів на орбітах(вимушені й випадкові) та зіткнення космічних об'єктів [3, с. 110].

Загальні засади боротьби із забрудненням космічного і земного середовища у процесі космічної діяльності були закладені Договором космосу. У цьому контексті держави-учасниці взяли на себе зобов'язання здійснювати «вивчення і дослідження космічного простору, включаючи Місяць та інші небесні тіла. Таким чином, щоб уникати їх шкідливого забруднення, а також несприятливих змін земного середовища внаслідок доставки позаземної речовини.

Формами співпраці суб'єктів в космічній діяльності є: розробка та реалізація спільних проектів з використанням наукової, експериментальної та промислової бази; взаємне надання наукової та технічної інформації, експериментальних даних, результатів дослідно-конструкторських робіт, матеріалів і устаткування в різних областях космічної науки, техніки і технології; використання наземних об'єктів і систем для забезпечення запусків і управління космічними апаратами, включаючи збір та обмін телеметричної інформацією; підготовка вчених, технічних та інших фахівців і обмін ними; проведення спільних симпозіумів та конференцій; розвиток різних форм партнерства та спільної діяльності по застосуванню космічної техніки та надання відповідних послуг, включаючи діяльність, що відноситься до космічних запусків; надання технічного сприяння в області спільних космічних досліджень; взаємне сприяння доступу до урядових і міжнародних програм з практичного застосування технічних нововведень у галузі дослідження і використання космічного простору в мирних цілях, а також програмам, націленим на розвиток космічної інфраструктури.

Це, по суті, міжнародне об'єднання урядових космічних агентств та інших відповідних органів, покликаних координувати заходи, пов'язані з проблемами антропогенного забруднення космічного простору [2, с. 256].

До одного з головних напрямів діяльності МККС належить вироблення керівних засад у відповідній галузі. Позитивне значення цьому мають розроблені МККС Керівні принципи щодо запобігання утворенню космічного сміття, прийняті консенсусом усіма членами комітету, і схвалені Науково-технічним підкомітетом Комітету ООН з

космосу у 2007 р. Цей документ також не має юридично обов'язкового характеру, але одержав широку підтримку серед держав-членів ООН. Чимало з них користуються цим документом у процесі вирішення своїх практичних питань у даній сфері чи вдосконалення їхнього космічного законодавства [1, с. 111-112].

Таким чином, проблема боротьби з «космічним сміттям» на даний час має актуальне значення. І якщо в найближчий час не будуть врегульовані правові питання, пов'язані з попередженням і зменшенням кількості «комічного сміття», що передбачали б перехід на нову технологію експлуатації ракетно-космічної техніки, встановлення відповідальності за збільшення кількості таких об'єктів, розробку міжнародних засобів врегулювання даної проблеми, то через певний час рівень засміченості навколоземного космосу зробить неможливим подальше здійснення космічної діяльності.

Література

1. Шемшученко Ю.С. Космічне право: підручник / Ю.С. Шемшученко. – К.: Вид-во «Юридична думка», 2012. – 280с.

2. Космічне право України: Збірник нац. і міжнар. правових актів / Упоряд.: І.П. Андрушко, О.В. Бєглий; Відп. ред. Н.Р. Малишева та Ю.С. Шемшученко. – 3- тє вид., переробл. та допов. – К.: Юрінком Інтер, 2001. – 352 с.

3. Негода С.А. Правовые аспекты и проблемы космического мусора / С.А. Негода // Космічна наука і технологія, 1999. – Т. 5. – №2/3. – С. 108-112.

УДК 342. 92(043.2)

Сибірцева Л. С., студентка,
Центральноукраїнський державний педагогічний університет
імені Володимира Винниченка, м. Кропивницький
Науковий керівник: Гриценко В. Г., д.ю.н., професор

ПОЛІЦЕЙСЬКЕ ПІКЛУВАННЯ ЯК НОВИЙ ВИД ПРЕВЕНТИВНОГО ЗАХОДУ, ЩО ЗАСТОСОВУЄТЬСЯ ПРАЦІВНИКАМИ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ УКРАЇНИ

У зв'язку із суттєвим зниженням рівня недовіри українського народу до органів внутрішніх справ, що найбільш відчутно стало під час Революції гідності, було запропоновано ряд законопроектів, спрямованих на реформування цього потужного силового правоохоронного органу.